

Novo: Ljestvica kućne njege (BSFC: Burden Scale for Family Caregivers) na 20 europskih jezika

Ovime je moguće u cijeloj Europi pomoću istog anketnog lista valjano obuhvatiti opterećenje članova obitelji koji njeguju.

1. Pozadina

Doživljavanje opterećenja je najznačajnija varijabla članova obitelji koji njeguju kronično bolesne i nemoćne. Jačina opterećenja signifikantno djeluje na psihičko i fizičko zdravlje članova obitelji koji njeguju; ona čak utječe na smrtnost bračnih partnera koji njeguju. Ona se odražava na način ophođenja s nemoćnom osobom člana obitelji koji njeguje i ona suodlučuje o datumu prelaska u Dom za starije i nemoćne osobe.

2. Ljestvica kućne njege BSFC

Molimo Vas da u sljedećim izjavama date podatke koji se tiču Vaše sadašnje situacije. Pod sadašnjom situacijom misli se na promjene odnosno oboljenje Vašeg člana obitelji (eventualno poznanika).

Sljedeće se izjave često odnose na vrstu pomoći koju Vi dajete. Pri tome se može raditi o potpori, skrbi ili o njezi.

Stavite križić za svaku izjavu u onaj kvadratić (desno) koji je po značenju najbliži Vašem odgovoru. Molimo Vas da odgovorite na svako pitanje!

	točno tako	pretežito je tako	u maloj mjeri je tako	nije tako
1. Ujutro sam ispavan/a.	☐	☐	☐	☐
2. Zbog potpore/zbog njege zadovoljstvo mojim životom nije bilo potpuno.	☐	☐	☐	☐
3. Tjelesno sam često iscrpljen/a.	☐	☐	☐	☐
4. Katkad zaželim jednostavno „pobjeći“ iz svoje situacije.	☐	☐	☐	☐
5. Nedostaje mi razgovor o potpori/ o njezi s drugima.	☐	☐	☐	☐
6. Ostaje mi dovoljno vremena za vlastite interese i potrebe.	☐	☐	☐	☐
7. Koji puta osjećam kao da me oboljela osoba iskorištava.	☐	☐	☐	☐
8. Mogu se opustiti izvan situacije u kojoj pružam pomoć.	☐	☐	☐	☐

Molimo Vas da okrenete stranicu.

	točno tako	pretežito je tako	u maloj mjeri je tako	nije tako
9. S lakoćom pomažem oboljeloj osobi pri nužnim stvarima (na primjer pri pranju i jelu).	☐	☐	☐	☐
10. Koji puta mislim da to u stvari više nisam „ja“.	☐	☐	☐	☐
11. Drugi mi na odogvarajući način priznaju potporu/njegu koju pružam.	☐	☐	☐	☐
12. Moj se životni standard smanjio zbog potpore/njege.	☐	☐	☐	☐
13. Imam osjećaj kao da mi je potpora/njega koju pružam nametnuta.	☐	☐	☐	☐
14. Želje oboljele osobe po mom su mišljenju primjerene.	☐	☐	☐	☐
15. Imam osjećaj da se dobro snalazim pri pružanju potpore/njege.	☐	☐	☐	☐
16. Potpora/njega šteti mojem zdravlju.	☐	☐	☐	☐
17. Mogu se još radovati od sveg srca.	☐	☐	☐	☐
18. Zbog potpore/njege morao/la sam odustati od svojih planova za budućnost.	☐	☐	☐	☐
19. Ne smeta mi ako treće osobe vide situaciju u kojoj se nalazi oboljela osoba.	☐	☐	☐	☐
20. Potpora/njega mi oduzima puno vlastite snage.	☐	☐	☐	☐
21. Osjećam se „rastrganim/om“ između zahtjeva moje okolice (obitelj npr.) i zahtjeva proizašlim iz potpore/njege.	☐	☐	☐	☐

Molimo Vas da okrenete stranicu.

	točno tako	pretežito je tako	u maloj mjeri je tako	nije tako
22. Osjećam da je kontakt prema oboljeloj osobi dobar.	☐	☐	☐	☐
23. Zbog potpore/njege ima problema s ostalim članovima obitelji.	☐	☐	☐	☐
24. Imam osjećaj da bih se opet trebao/la odmoriti.	☐	☐	☐	☐
25. Zbog potpore/njege koju pružam, brine me moja budućnost.	☐	☐	☐	☐
26. Zbog potpore/njege trpi moj odnos prema članovima obitelji, rodbini, prijateljima i poznanicima.	☐	☐	☐	☐
27. Sudbina oboljele osobe rastužuje me.	☐	☐	☐	☐
28. Pored potpore/njege mogu rješavati i svoje ostale zadaće iz dnevnog života onako kako meni odgovara.	☐	☐	☐	☐

Puno Vam hvala!

3. Procjena

Odgovori na 28 izjava u Ljestvici kućne njege BSFC ocjenjuju se bodovima prema sljedećoj formuli:

a) Izjave s brojevima

1, 6, 8, 9, 11, 14, 15, 17, 19, 22 i 28
ocjenjuju se kako slijedi:

Odgovor:	Bodovi:
točno tako	0
pretežito je tako	1
u maloj mjeri je tako	2
nije tako	3

b) Ostale izjave s brojevima

2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 13, 16, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26 i 27
ocjenjuju se obrnuto:

Odgovor:	Bodovi:
točno tako	3
pretežito je tako	2
u maloj mjeri je tako	1
nije tako	0

4. Interpretacija zbroja bodova

Interpretacija BSFC-zbroja bodova ovisi o oboljenju koje zahtijeva njegu. Ako se radi o demenciji, onda se interpretira po tablici 1. Za sva ostala oboljenja, dakle ako se ne radi o demenciji, vrijedi tablica 2.

Svrstavanje BSFC -zbroja bodova u kategorije

a) **nikakvo ili malo** opterećenje

b) **osrednje** opterećenje

c) **jako do vrlo jako** opterećenje

provodi se ovisno o riziku za psihosomatske tjelesne poteškoće koji

kod a) **nije** povišen,

kod b) povišen je,

kod c) **jako** je povišen.

Tablica 1: Interpretacija BSFC-zbroja bodova kod **demencije**

BSFC-zbroja bodova	Opterećenje	Rizik za psihosomatske tjelesne poteškoće	Učestalost u reprezentativnom uzorku (N = 1236)
0 – 35	Nikakvo ili malo	nije povišen ^{a)}	33,8 %
36 – 45	osrednje	povišen ^{b)}	25,3 %
46 –84	jako do vrlo jako	jako povišen ^{c)}	40,9 %

^{a)} tj. unutar BSFC-zbroja bodova od 0 do 35 jačina ukupnih tjelesnih poteškoća (Gießener Beschwerdebogen GBB-24*) odgovara očekivanjima u „normalnoj populaciji“, tj. 50% ispitanika pokazuje procentualni stupanj (PS) tjelesnih poteškoća ≤ 50 i 50% njih pokazuje PS > 50 .

^{b)} unutar BSFC-zbroja bodova od 36 do 45 pokazuje 74% ispitanika iznadprosječnu jačinu tjelesnih poteškoća (PS > 50).

^{c)} tj. unutar BSFC-zbroja bodova od 46 do 84 pokazuje 90% ispitanika iznadprosječnu jačinu tjelesnih poteškoća (PS > 50).

* Priručnik za statističko obuhvaćanje tjelesnih poteškoća

Tablica 2: Interpretacija BSFC-zbroja bodova kod svih ostalih oboljenja

BSFC-zbroja bodova	Opterećenje	Rizik za psihosomatske tjelesne poteškoće	Učestalost u reprezentativnom uzorku (N = 591)
0 – 41	nikakvo ili malo	nije povišen ^{a)}	61,4 %
42 - 55	osrednje	povišen ^{b)}	24,4 %
56 –84	jako do vrlo jako	jako povišen ^{c)}	14,2 %

^{a)} tj. unutar BSFC -zbroja bodova od 0 do 41 jačina ukupnih tjelesnih poteškoća (Gießener Beschwerdebogen GBB-24*) odgovara očekivanjima u „normalnoj populaciji“, tj. 50% ispitanika pokazuje procentualni stupanj (PS) tjelesnih poteškoća ≤ 50 i 50% njih pokazuje PS > 50.

^{b)} unutar BSFC-zbroja bodova od 42 do 55 pokazuje 74% ispitanika iznadprosječnu jačinu tjelesnih poteškoća (PS > 50).

^{c)} tj. unutar BSFC-zbroja bodova od 56 do 84 pokazuje 90% ispitanika iznadprosječnu jačinu tjelesnih poteškoća (PS > 50).

* Priručnik za statističko obuhvaćanje tjelesnih poteškoća